

ג ולא יכילת עוד לאטמרותה ונסכיבת לה תבותא דגומא וחספתה בתמרא ובזפתא ושויותא בה ית רבנא ושויתה פנערא על פינ גהרא :

(א) ולא יכילה עוד הצפינו ותקחלו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאר :

כ"ט < ולא יכלה עוד הצפינו • שמנו לה המצריים מיום שהחזירה. והיא ילדתו לששה חדשים ויום אחד, שהילדת לשבעה יולדת למקטעין והם בדקו אחריה לסוף ט'. גמא • גמי בלשון משנה, ובלע"ז יונק"ו, ודבר רך הוא ועומד בפני רך ובפני קשה. בחמר ובזפת • זפת מבחוצין וטיט מבפנים, כדי שלא יריח אותו צדיק ריח רע של זפת. ותשם בסוף • הוא לשון אגם, רושי"ל בלע"ז, ודומה לו: (ישעיה ט) "קנה וסוף קמלו". אבן עזרא

ד ואתעפדת אמתה מרחיק למידע מה יתעבד לה :

(ד) ותתצב אחתו מרחק לרעה מה יעשה לו: אבן עזרא

ה הונחתת בת פרעה לרחיק מרחיקי על גהרא ועולימתהא מהלכן על פינ גהרא וחות ית תבותא בגו יערא ואושטת ית אמתה ונסכמה :

(ה) ותרד בת פרעה לרחיק עלי היאר ונערתיה הלכת עליד היאר ותרא את התבה בתוך הפוף ותשלח את אמתה ותקחה :

כ"ט < לרחיק על היאר • סרס המקרא ופרשהו: "ותרד בת פרעה על היאר, לרחיק בו". על יד היאר • אצל היאר, כמו: (שמואל ב יד) "ראו חלקת יואב על ידי", והוא לשון יד ממש שיד האדם סמוכה לו. ורבתינו דרשו: (סוטה שם) הולכות לשון מיתה, כמו: (בראשית כה) "הנה אנכי הולך למות", הולכות למות, לפי שמחו בה. והפתיוב מסייען, כי למה לנו לכתב "ונערוטיה הולכות"? את אמתה • את שפחתה. ורבתינו דרשו לשון יד, אבל לפי דקדוק לשון הקדש היה לו להגיד אמתה, מ"ם דגושה, והם דרשו את אמתה, את ידה, ונשתרבה אמתה אמות הרבה (סוטה שם).

נקודות משיחות קודש < (ע"פ לקו"ש חט"ו עמ' 13 ואיך - מותדן לקראת שבת)

בטול הגזרה ע"י משה דוקא

ותרד בת פרעה לרחיק עלי היאר (ב, ה)

ירדה לרחיק מגולוי אביה (סוטה יב, רע"ב)

בצפנת פענח הרוגוצ'ובי (ע"ת) מבאר שהנילוס היה העבודה זרה של מצרים כדאיתא במדרש, ועל ידי ש"ירדה לרחיק מגולוי אביה". בטלה את העבודה זרה.

אבן עזרא על התורה

נחננו עלילות. אולי סכב השם זה שיגדל משה בבית המלכות להיות נפשו על מדרגה העליונה בדרך הלמוד והרגילות ולא תהיה שפלה ורגילה להיות בבית עבדים. הלא תראה שהרג המצרי בעבור שהוא עשה חמס. והושיע בנות מדין מהרועים בעבור שהיו עושים חמס להשקות צאנן מהמים שדלו. ועוד דבר אחר, כי אלו היה גדל בין אחיו ויכירוהו מנעוריו, לא היו יראים ממנו כי יחשבוהו כאחד מהם: בסוף. כמו קנה וסוף קמלו. והוא צמח מן היאור: ד ותתצב. מלה זרה כי שמו נח נעלם בין שתי התו"ן תחת הי"ד. אמר ר' משה הפתן כי ת"ו לרדת ולגשת נוסף בעבור חסרון הפ"א מן פעל. וככה לדעת כי בעבור אות הגרון נפתח. ועתה החליפו הפי"ו לה"א במלה לדעה. כמו אשר תנה הודך:

אחד. גם לתקופת הזימים שלש היו: ג ונדגש צ' הצפינו פדגשות קו"ף, אם יקרה עון לדבר בס צחות. ובעבור היות הצדי בשן"א נע, נרפה הפ"א שהיה ראוי להדגש. והוא שם הפעל מהבנין הפכד הנוסף. ואין צורך לבקש למה לא צפנתהו עוד, אולי השכנות המצריות שקעו קולו כי לא היו לבדם דרים בארץ רעמסס. וכתב ושאלה אשה משכנתה. וגזר מלת תבת גמא מלעיל בעבור היות הנגון בתחלת מלת גמא: ותחמרה. נחה ח"א, כח"א ויקרא לה נכח בשמו. וזאת המלה נגזרת מן בחמר והוא טיט אדם מדבק נמצא בארץ ישראל. וכמוהו בארות בארות חמר. ובלשון ישמעאל יקרא אל חמר. ויוכבד עשתה פן כי אמרה אל ארצה במות הילד. אולי אחותו נתבאזה לעשות פן. ומחשבות השם עמקו. ומי יוכל לעמוד בסודו ולו לבדו

חיים ונכבדים הם הנולדים באחד עשר. כי רבי הנולדים הם סמוכים לתשעה חדשים. והיודע את התריון יכול לדעת את הלידה, והיודע את הלידה יכול לדעת את התריון. כי דבר מנסה הוא לקדמונים. והמשה פעמים נסיתיו גם אני, כי מקום מזל הלבנה ומעלתה ברגע התריון היא מעלת מזל הצומח ברגע הלידה. גם מעלה הצומחת רגע התריון שם תהיה הלבנה רגע המולד. והנה המעמד הקצוב הם ר"ט ימים וישליש יום. והתמצעי רע"ג. והגדול שהיא הארץ רפ"ז. וחכמי המולדות יודו פן. ואין טענה מהשקטים, כי להיותם על הסדר איננה ראיה כי הרבה כאלה בתורה, על פן יתכן שרחה נתנה שפחתה ליעקב בלדת שמעון. גם נולד יששכר קדם אשר. ודינה בכטן אחת נולדה עם זבולון. על פן מלת ואחר לדה בת. כמו ואחרי כן יצא אחיו. שלא זכר ותהר לכל